

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr.Budai Anikó (9021 Győr, Árpád u. 23.) ügyvéd által képviselt Kft. felperesnek a dr.Szabó András jogtanácsos által képviselt Vám- és Pénzügyőrség Központi Ellenőrzési Parancsnoksága (1063 Budapest, Szív u. 53.) alperes ellen vámügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Pest Megyei Bíróság 2009. április 6. napján kelt 1.K.27.087/2008/6. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott helyen és napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Pest Megyei Bíróság 1.K.27.087/2008/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

Kötelezi továbbá a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú vámhatóság a 2002. január 1.-2004. április 30-a közötti időszakra vonatkozóan, célvizsgálat keretében, utólagos ellenőrzést végzett a felperesi gazdálkodó külkereskedelmi tevékenységét érintően, a felperes által „FORM A” származási bizonyítvány felhasználásával kért vámkezelések tekintetében. Az ellenőrzés arra irányult, hogy a vámkezeléshez csatolt származási bizonyítványok megfeleltek-e a kedvezményes elbánás esetén alkalmazandó - közvetlen vásárlás, közvetlen szállítás - származási előírásoknak. Az ellenőrzés során a hatóság megállapította, hogy a vizsgálat alá vont vámáru nyilatkozatokon a felperes pörköletlen nyerskávét belföldi forgalom számára történő vámkezelését kérte 100-as, 101-es fajtakód alkalmazásával. A vámkedvezményt minden esetben a

kérelemhez csatolt afrikai, dél-amerikai, ázsiai országokban bejegyzett cégek által kiállított „FORM A” származási bizonyítvány alapján indítványozta, amelyhez csatolta az adott cég által kiállított kereskedelmi számla másolatát. Az ellenőrzésről felvett jegyzőkönyvben rögzítést nyert, hogy a társaság részére beérkezett koffein tartalmú nyerskávét az árunyilatkozatokban feltüntetett országokban állították elő, az importszámla az Egységes Vámáru Nyilatkozatban feltüntetett kedvezményezett országban bejegyzett cégtől származik, azonban a vételér kiegyenlítése a osztrák cég számlájára történt. A felperes és az utóbbi társaság között 1996. február 1-jén kötött együttműködési megállapodást értelmezve, azt a számlákkal, bankszámla kivonatokkal és a felperesi ügyvezető nyilatkozatával összevetve arra a következtetésre jutott, hogy a közvetlen vásárlás feltétele nem teljesült, mivel az árut a vevő nem az eladóként megjelölt személytől rendelte meg, nem ettől a személytől vette át és a vételárat sem az ő részére egyenlítette ki. Az ellenőrzés során megállapításra került az is, hogy a nyerskávét a származási országból hajóval szállították Hamburgba és Brémába, és az ott történt raktározást követően fuvarozták a felperes címére.

Az ellenőrzést követően az elsőfokú vámhatóság határozataival (60 darab) a felperes terhére vámteher különbözet pótbefizetését, illetve vámigazgatási bírság megfizetését rendelte el, azzal az indokolással, hogy a felperes által belföldi forgalom számára vámkezeltetett nyerskávét esetében a kedvezményes elbánás alkalmazására nem volt jogszabályi lehetőség, tekintettel arra, hogy a közvetlen vásárlás feltétele nem valósult meg, a közvetlen szállítás ténye pedig nem igazolható. A felperes a kedvezményt jogosulatlanul vette igénybe, ezért a vámkezelést elrendelő határozat módosítása és a különbözeti vámteher hivatalból történő kiszabása vált szükségessé.

A fellebbezés folytán eljárta alperes a 2007. június 27. és augusztus 15. között meghozott 5422-4/2007., 1010/11-15/2007. számú határozataival az elsőfokú vámhatóság határozatait - az indokolási rész megváltoztatásával - helybenhagyta, azzal az indokolással, hogy a felperes nem tartotta be a vámjogról, a vámeljárásról, valamint a vámigazgatásról szóló 1995. évi C. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) végrehajtásáról szóló 45/1996.(III.25.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 29. § /5/ bekezdésében foglaltakat. Ezen túlmenően kiemelte, hogy a beérkező vámáru a német vámigazgatás által kiállított T2 okmánnyal került továbbításra, mely közokiratként teljes bizonyító erővel igazolja a benne foglaltakat. Az egységes árutovábbítási eljárásról szóló egyezmény kihirdetéséről szóló 83/1996.(VI.14.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 2. cikk /3/ bekezdés a/ pontja alapján végezték el a T2 eljárást, amelyből következik, hogy az importált áru közösségi áru, vagyis azt az Európai Unió területén már

vámkezelték. Mindez önmagában kizárja a közvetlen vásárlás feltételének teljesülését, ezért a belföldi forgalom számára vámkezelt áruk esetében a vámtarifáról szóló 1995. évi CI. törvény (a továbbiakban: Ttv.) 10. §-a szerinti legnagyobb kedvezményes elbánásnak megfelelő vámtételt kell alkalmazni.

Álláspontja szerint, az elsőfokú hatóság a közvetlen vásárlásra és közvetlen szállításra vonatkozóan helytálló megállapításokat tett. Nem sértett eljárási szabályt, amikor az ellenőrzés eredményéről nem hozott külön határozatot, azonban egyes vámkezeléseket érintően önálló határozatokkal döntött.

A felperes által benyújtott, külföldi cégek által kiállított nyilatkozatokat nem értékelte a felperes javára, hivatkozva arra, hogy a vámtörvény végrehajtásának részletes szabályairól szóló 10/1996. (III.25.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 56/A. és 56/B. §-a alapján csak a külföldi vámigazgatások által kiállított manipulációmentességi igazolás fogadható el a vámkezelésekhez.

A felperes keresetében kérte a határozatok felülvizsgálatát, azok megváltoztatása mellett a terhére megállapított vámterhek törlését, rámutatva, az eljáró vámhatóságok a közte és az osztrák cég között létrejött együttműködési megállapodást tévesen értelmezték, utóbbi kizárólag ügynöki tevékenységet végzett, ami nem sérti a vásárlás közvetlenségének szabályát. A vámáru a magyarországi behozatalt közvetlenül megelőzően Hamburgban és Brémában vámszabadterületen, vámraktárban volt tárolva, ami a közvetlen szállítás tényét nem teszi kérdésessé akkor sem, ha a tengeri szállításra az importőr nem rendelkezik okirattal, információval. Az adásvétel ténylegesen a kedvezményezett országbeli eladó és a felperes között jött létre, amelyet a számla szerinti teljesítés, valamint az abban feltüntetett mód szerinti vételár kiegyenlítés és a felperes számviteli nyilvántartása is igazol.

Eljárási okokból is jogszabálysértőnek tartotta az alperes határozatát, ugyanis nem bizonyított tény, körülményt is a terhére értékelt, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékokat egyoldalúan vette figyelembe. A csatolt bizonyítékokról nem kért hiteles fordítást, ennek hiányát azonban a felperes terhére róta. A közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 7/K. §-ába ütközően a vámhatóság az utólagos ellenőrzés eredményéről külön határozatot nem hozott. Hivatkozott azon pénzügyminisztériumi állásfoglalásra, amely szerint az ügynöki közreműködés a vásárlás közvetlenségének feltételét nem zárja ki. A szállítási okmányok hitelességét egyéb bizonyítás nélkül fogadta el az alperes, annak ellenére, hogy azt más dokumentumok nem támasztják alá.

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasította. Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a kedvezményezett országból származó áru esetében, a felperesi oldalon, a Vhr. 29. § /5/ bekezdésébe

ütközően nem valósult meg a közvetlen vásárlás, amelyet az osztrák céggel kötött együttműködési megállapodás 3/b. és 5. pontjában foglaltak is alátámasztanak. A felperes a tulajdonjogot a -tól szerezte meg. Ezen túlmenően rámutatott arra, hogy a német vámigazgatóság jelentéséből arra lehet következtetni, a nyerskávé vásárlója egy hamburgi társaság volt, amely szintén cáfolja a közvetlen beszerzés tényét.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérvén annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adást. Álláspontja szerint, a jogerős ítélet a Ptk. 365. § /1/, 379. § /1/ és 207. § /1/ bekezdésébe, az önálló kereskedelmi ügynöki szerződésről szóló 2000. évi CXVII. törvény 3. § /1/ bekezdés a/ pontjába, a Vhr. 24. § és 29. § /5/ bekezdésébe ütközik.

A megyei bíróság tévesen értelmezte az osztrák céggel kötött együttműködési megállapodást, ugyanis az 5. pont egyértelműen a szállítási tevékenység keretében végzett tevékenységre vonatkoztatta a tulajdonjog fenntartását, amely a vizsgálattal érintett időszakban a felek között nem valósult meg. Az osztrák társaság a vámellenőrzés alá vont esetekben nem szerzett tulajdonjogot, a jogügyleteket mindig a felperes nevében kötötte meg. A vámfelügyeletet végző vámraktárak kiállítottak manipulációmentességi nyilatkozatokat mindazon árukra, amelyeket a vizsgálattal érintett időszakban a felperes részére raktároztak. Ezen igazolásokat a közvetlen szállítás tényének bizonyítékeként a bíróság, a Pp. 196. § /1/ bekezdésébe ütköző módon nem fogadta el, noha a vámhatóság az eljárás során az iratok valódiságát nem vonta kétségbe. Az eladó minden esetben a felperes székhelyéig vállalta a szállítás lebonyolítását, amelyre az okmányokon szereplő paritásjelzés is utal. A közvetlen szállítás vizsgálatánál alapvető szempont, hogy a magyarországi behozatalt megelőzően a szállítmány nem került ki a vámfelügyelet alól.

A felperes nem a Betam-GmbH számlája alapján fizette ki az áru ellenértékét, hanem a kedvezményezett országból származó cégek számlája szerint teljesítette az ügynökként tevékenységet végző osztrák cég részére. Kiemelte, hogy a tulajdonszerzés tényét sem az osztrák, sem a német cég tekintetében nem tudta a vámhatóság bizonyítani, ezért azokat a Kvtv. 7/N. § /4/ bekezdése értelmében terhére nem értékelhette volna. A bíróság nem vizsgálta a határozatok alapjául szolgáló szállítási okmányok hitelességét, noha azok közül több adattartalma nem volt egyértelmű, illetve egyéb dokumentumok a német vámhatóság által feltüntetett árutovábbítási módot (T2) nem támasztották alá. Az utólagos ellenőrzés az elévülést nem szakítja meg, ennek ellenére az elévülés kérdésével, a követelés jogának elévülésével a hatóság nem foglalkozott.

A megyei bíróság nem foglalt állást az általa felhozott eljárásjogi szabálysértésekről. A Kvtv. 7/K. §-ába ütközően az utólagos ellenőrzés megállapításairól határozat nem született, így sérült a tisztességes ügyintézéshez való jog, az ügyféllel való együttműködés követelményének, valamint a költségtakarékosságnak az elve is. Utóbbi azért, mert az egyenkénti határozatmódosítások többszörös illetékfizetésre kötelezik a felperest.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróságnak abban a jogkérdésben kellett a felülvizsgálati kérelem kapcsán állást foglalnia, hogy a belföldi forgalom számára vámkezelt koffein tartalmú nyerskávé esetében a felperest a kedvezményes elbánás és a kedvezményes vámtétel igénybevétele megillette-e. Sértett-e eljárásjogi vagy anyagi jogszabályt a vámhatóság, amikor a kedvezmény jogosulatlan igénybevételét megállapította, ehhez képest a vámkezelést elrendelő határozatok módosítása mellett a különbözeti vámterhet a felperes terhére kiszabta.

A Vámtv. 16. § /1/ bekezdése kimondja, ha nemzetközi szerződés másként nem rendelkezik, az áru származási helyének azt az országot kell tekinteni, ahol az árut teljes egészében kitermelték, termesztették, tenyésztették vagy előállították, illetőleg azt az országot, ahol az árut vagy az ahhoz felhasznált anyagokat elegendő mértékben megmunkálták, feldolgozták, és ahonnan azt közvetlenül az importáló országba szállítják. A Vámtv. 16. § /2/ bekezdés b/ pontja értelmében teljes egészében egy országban kitermelt, termesztett, tenyésztett vagy előállított áruknak tekintendők azok a növényi termékek, amelyeket az adott országban termesztettek. Ezzel összhangban rendelkezik a Vhr. 29. § /1/ bekezdés a/ pontja, amely szerint a Magyar Köztársaság által a vámtarifáról szóló 1995. évi CI. törvény végrehajtásáról szóló rendeletben meghatározott fejlődő országokból, valamint az e rendelet 205. §-ában meghatározott legkevesbé fejlett fejlődő országokból (a továbbiakban együtt a származás szempontjából: kedvezményezett ország) származó egyes termékekre érvényes vámkedvezményre vonatkozó rendelkezések értelmében az említett országokból származó terméknek kell tekinteni a teljes egészében a kedvezményezett országokban előállított termékeket.

A Vhr. 24. §-a további feltételként rögzíti azt, hogy a tv. 16. §-ának /1/ bekezdésében említett közvetlen szállítás szabályaitól nem jelent eltérést, ha az árut harmadik országon földrajzi vagy más

okból át kell szállítani, feltéve, hogy az áru vámfelügyelet alatt marad és nem került ezen országokban a belföldi forgalomba.

A Vhr. 29. § /5/ bekezdése szerint kedvezményes elbánásban részesülnek azok az áruk, amelyeket kedvezményezett országból közvetlenül vásárolnak. Az árut közvetlenül vásároltnak kell tekinteni, ha azt az importőr a kedvezményezett ország jogszabálya szerint bejegyzett cégtől vásárolta. A kedvezményezett országból származó árukat - a Vámtv. 16. §-a /1/ bekezdésében szabályozott feltételekkel összhangban - közvetlenül kell a kedvezményt nyújtó (importőr) országba szállítani. A közvetlen szállításra a 24. §-ban foglaltakat e § rendelkezéseinél is alkalmazni kell.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésből megállapítható, hogy a jogszabályi feltételeknek együttesen kell fennállniuk ahhoz, hogy a kedvezményes elbánásra sor kerülhessen.

E feltételek a következők:

- 1) a termékeket teljes egészében a kedvezményezett országokban állítsák elő;
- 2) azt az importőr közvetlenül, a kedvezményezett országból vásárolja;
- 3) a kedvezményezett országból származó árukat közvetlenül szállítsák a kedvezményt nyújtó országba.

A konjunktív feltételek bármelyike teljesülésének hiánya kizárja a kedvezményes elbánást, ebből fakadóan az ennek megfelelő vámkezelést.

A Legfelsőbb Bíróság kiemeli, hogy a Pp. 270. § /2/ bekezdése értelmében jogszabálysértésre alapítottan lehet a jogerős ítélet felülvizsgálatát kérni. Anyagi jogi és eljárási szabályok megsértése egyaránt alapot adhat a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére, azonban ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Amennyiben a bírósági ítélet tényállása iratellenesen került megállapításra vagy okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó módon történt a bizonyítékok mérlegelése, akkor az eljárási szabálysértés megállapítható. Nem állapítható meg ugyanakkor jogszabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Pp. 275. §-ának /1/ bekezdése mentén a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének, további bizonyítás felvételének nincs helye.

Az előzőekben kifejtettekre is figyelemmel utólagos ellenőrzés keretében beszerzett okiratok (származási bizonyítvány, importszámla, vámáru nyilatkozat együttműködési megállapodás az

ügyfél képviselőjének nyilatkozata) kétségkívül azt támasztják alá, hogy a kedvezményes elbánás feltételei maradéktalanul nem teljesültek. A koffeintartalmú nyerskávét az árnyilatkozatokon feltüntetett kedvezményezett országokban állították elő, azonban a közvetlen vásárlás és a közvetlen szállítás nem valósult meg. Az együttműködési megállapodás 2/b., 3/b. és 5. pontjából egyértelműen következik, hogy a felperes nem állt közvetlen kapcsolatban a kedvezményezett országbeli eladóval, a terméket nem onnan szerezte be. A nyerskávé ellenértékét a fuvardíj és a szállítás során felmerült költségekkel egyetemben az osztrák társaság számlájára utalta át, függetlenül attól, hogy a szerződő felek a tevékenységét ügynöki tevékenységnek minősítették. A felperes ügyvezetőjének nyilatkozata - összevetve a hivatkozott okiratok tartalmával - arra enged következtetni, hogy a nyerskávét az osztrák társaság, mint nagykereskedő szerezte be, a felperes az eladóval közvetlen kapcsolatban nem állt. Az együttműködési megállapodás 3/b. és 5. pontjában foglaltak félre nem érthetően tartalmazzák, hogy a nyerskávé tulajdonjoga mindaddig a tulajdonát képezi, ameddig a felperes a vételárat teljes egészében nem fizeti ki. A felperesnek a tulajdonjog fenntartásával kapcsolatos szállítási tevékenységet érintő álláspontja nem értelmezhető, lévén, ha az osztrák cég csak ügynöki tevékenységet végzett, az árun tulajdonjogot nem szerezhette, ha pedig tulajdonjogot szerzett, a közvetlen vásárlás, mint feltétel nem teljesülhetett.

Helytállón hivatkozott a vámhatóság és a megyei bíróság is arra, hogy a közvetlen szállítás ténye sem nyert bizonyítást. A német vámhatóság tájékoztatása azt támasztja alá, hogy az importárut az Európai Unió területén már vámkezelték. A nyerskávét a német vámhatóság által, a Korm.rendelet 2. cikk /3/ bekezdés a/ pontja szerint kiállított T2 okmánnyal került továbbításra. A felperes által csatolt, a vámraktározást végző német cég által magánokirati formában kiállított nyilatkozat a PM rendelet 56/A. és 56/B. §-a szerinti manipuláció mentességi igazolásként nem fogadható el, de azt sem igazolja, hogy pontosan mely kedvezményezett országból, milyen tétel került vámraktározásra és esetlegesen továbbszállításra a felperes részére.

A vámeljárás nem ütközik a Kvtv. 7/N. § /4/ bekezdésébe, ugyanis széleskörű bizonyítás eredményeként feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében is értékelve vont le a vámhatóság következtetéseit és nem kizárólag egy kiragadott bizonyítékra alapozottan.

Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a felperes keresetében elévülésre egyik határozat tekintetében sem hivatkozott, jogszabálysértést nem jelölt meg. Ennek hiányában a jogerős ítélet ez irányú felülvizsgálatára sincs lehetőség. Ezen túlmenően a felperes a Pp. 272. § /2/ bekezdésében foglaltak ellenére azt sem

jelölte meg, hogy a jogerős ítélet megváltoztatását, az elévülés kapcsán, mely alperesi határozatot érintően, mennyiben kívánja.

Észlelte a Legfelsőbb Bíróság, hogy a megyei bíróság a keresetben felhozott több eljárásjogi kérdést nem vizsgálta, mindez azonban az ügy érdemére nem hatott ki, a jogvita lényegét nem érintette. A Legfelsőbb Bíróság egyezően az alperessel hangsúlyozza, hogy minden vámkezelés esetében önálló vámigazgatási eljárásról van szó, és az utólagos ellenőrzés eredményeit is ennek megfelelően kell megállapítani, így sem a Kvtv. 7/K. §-ában foglaltak, sem a Ket. alapelvi rendelkezései nem sérültek. A vámhatóság 15 hónapot átfogóan - különböző országokból származó áru - vámkezelésének utólagos ellenőrzését végezte el. Önmagában az a körülmény, hogy a vámkezelések számával azonos számú határozatot hozott, eljárását jogsértővé nem teszi. A felperes jogorvoslati joga nem sérült, hiszen azzal minden esetben élni tudott.

A Legfelsőbb Bíróság végezetül rámutat arra, hogy a Kvtv. 7/I. § /1/ bekezdése szerint a felperes kötelezettsége lett volna a bizonyítékok rendelkezésre bocsátása, ez azonban nem, illetve nem teljes körűen történt meg. Ezzel szemben a vámhatóság a tényállást teljes körűen tisztázta, a jogvita eldöntéséhez a szükséges adatok, tények, bizonyítékok rendelkezésre álltak, és az ügy érdemét érintően a megyei bíróság sem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályi előírásokat, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § /1/ bekezdésének megfelelően értékelte. Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kedvezményes elbánás a felperest nem illette meg.

A fentiek alapulvételével a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte a Legfelsőbb Bíróság a felperest a pervesztessége folytán felmerült, az alperest illető perköltség megfizetésére.

Kötelezte továbbá a per tárgyi illetékeljegyzési joga folytán lerovásra nem került felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is, figyelemmel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § /1/ bekezdésére, és a 6/12986.(VI.26.) IM rendelet 13. § /2/ bekezdésében foglaltakra.

Budapest, 2010. április 12.

Dr.Kárpáti Zoltán sk. a tanács elnöke, Dr.Sperka Kálmán sk. előadó bíró, Dr.Márton Gizella sk. bíró

A kiadmány hitelével:

bírósági írnok